

Отже, соціальне підприємництво має базуватися на трьох основних групах факторів — правових, економічних, ідеологічних. Аналіз міжнародного досвіду з питань соціального підприємництва показує, що його ідея найбільш успішно реалізовується в економічно ефективних державах. Це об'єктивно обумовлено необхідністю фінансування затрат на створення різних форм соціального підприємництва. Попри все ми маємо перейти від стилю благодійності до реальних ринкових механізмів, здатних закласти фундамент соціального підприємництва. Державне фінансування, нехай навіть обмежене, повинно супроводжуватись та підтримуватись організаційними засобами - реєстрація, контроль, супровід тощо.

Список використаних джерел:

1. Про соціальне підприємництво. URL: www.socialbusiness.in.ua.
2. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін. Посібник / Свинчук А., Корнецький А., Гончарова М. та ін.- К:ТОВ Підприємство "ВІ ЕН ЕЙ", 2017. -188с.
3. Chien-Chung Huang Blair Donner. *The Development of Social Enterprise: Evidence from Europe, North America, and Asia. Research Report March 2018.* URL: <http://surl.li/tftzo>
4. Gregory Dees. *The Meaning of Social Entrepreneurship.* URL: <http://surl.li/swxln>

УДК: 332.1

Медвідь В.Ю.,
доктор економічних наук, професор, професор кафедри
економіки та міжнародних економічних відносин,
Коломієць А.М.,
здобувач третього рівня вищої освіти,
Полтавський державний аграрний університет

КЛАСТЕРИ ТА ЛАНЦЮЖКИ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ ГРОМАД: ВИЗНАЧЕННЯ ТА ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Одним з найбільш динамічних та швидко поширюваних процесів економічного розвитку нашої держави є географічна кластеризація. У такому випадку, кластери розглядаються як одна з ефективних форм організації взаємодії географічно взаємозалежних

підприємств-постачальників устаткування, спеціалізованих виробничих послуг, інфраструктури, логістичних центрів, науково-дослідних центрів, закладів вищої освіти й інших організацій з метою підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання та територій. Враховуючи, особливості формування сучасної територіальної структури на місцевому рівні, важливим є вплив кластерів на економічний розвиток території (регіону). Кластери, створюючи значний синергетичний ефект в економіці громади, сприяють налагодженню конструктивного діалогу між владою, добровільним об'єднанням підприємців, освітньо-науковими установами та суспільством. Кластери дозволяють поєднати всі переваги співробітництва між учасниками суспільних процесів [1].

Ланцюжок доданої вартості – це підхід орієнтований на розвиток та підтримку суб'єктів господарювання, що беруть участь у виробництві продуктів і послуг уздовж промислового топологічного простору – від постачальників до покупців.

Необхідно зазначити, що підходи до економічного розвитку територій, спрямовані на розвиток ланцюжків доданої вартості та розвиток кластерів мають спільні та відмінні риси. Мета створення ланцюжка доданої вартості полягає у розширенні можливостей збільшення місцевого виробництва громад (збільшення доходів), поліпшення переробки продукції (зменшення витрат), розширення ринків місцевої продукції (збільшення реалізації) тощо.

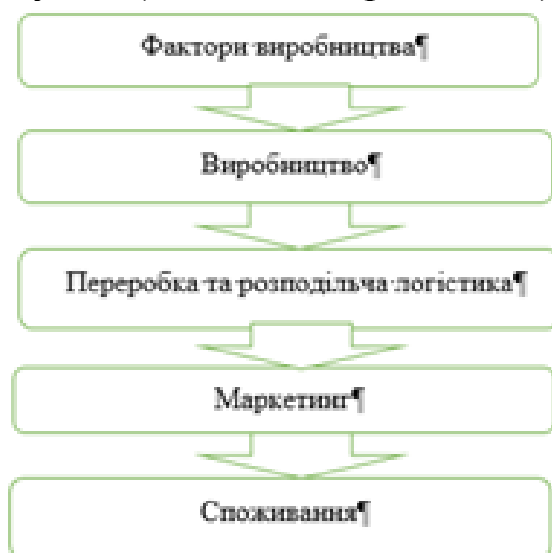

Рис. 1. – Ланцюжок доданої вартості

На відміну від ланцюжків доданої вартості, мета створення бізнес – кластерів полягає у створенні синергії між

взаємопов'язаними підприємствами, обмін інформацією та знаннями. Організований кластер – це коаліція представників місцевих органів влади та підприємств, розташованих у кластері. При чому, основне завдання органів місцевого самоврядування – планування, координація, організація. Призначення кластерів – економічний розвиток та мобілізація ресурсів громад на основі співпраці та конкуренції між учасниками кластерного утворення.

Таким чином, позитивними ефектами формування кластерів на рівні окремих територій є: обмін інформацією, розвиток співробітництва, встановлення партнерських відносин між суб'єктами господарювання, підвищення ефективності взаємодії бізнесу, влади, агенцій регіонального (місцевого) розвитку, бізнес-асоціацій, дослідницьких та освітніх тощо.

Обидві концепції ґрунтуються на розумінні того, що суб'єкти господарювання краще досягають економічного успіху не самотійно, а у об'єднанні спільних зусиль та інтересів.

Список використаних джерел:

1. Медвідь В.Ю., Пасічний О.К. Кластеризація та поляризація малого підприємництва як запорука підвищення його конкурентоспроможності в економічному просторі територіальних громад. *Актуальні проблеми економіки*. № 12 (270). 2023. DOI: 10.32752/1993-6788-2023-1-270-15-22.

УДК 341.96

Мельник В. В.,

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та фінансів підприємства
Державний торговельно-економічний університет*

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗАХИСТ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ У СИСТЕМІ ФРАНЧАЙЗИНГУ

Франчайзинг є важливою формою бізнесу, яка базується на системі ліцензування права використання бренду, технології чи послуги, що належить франчайзеру. Цей вид бізнесу передбачає договірні відносини між франчайзером та франчайзі, де останній отримує право вести підприємницьку діяльність під торговою маркою та за методами роботи франчайзера.